

Эвтаназия туралы түсінік.

Эвтаназия термині алғаш рет XVII ғасырда Ф.Беконмен “ жеңіл өнімді” анықтау үшін қолданып, XIX ғасырдан бастап “біреуді аяныштан өлтіру” деген мағынаны береді. Мұнда қиналуларды жеңілдету мақсатымен әдейі өлтіру туралы айтылады.

“Эвтаназия” сөзімен “ауырсыну мен қиналуларды жоюды мақсат ететін” өлім мәніне әкелетін кез-келген әрекетті немесе керісінше әрекетсіздікті көрсетеді.

Эвтаназия -тікелей мағынада алғанда “адамдық емес”, “адамға сай емес” деп саналатын өмірдің қиыншылықтарынан қашу, шыдау мүмкін емес қиналуларды тоқтату үшін “аяныштан” ең аз ауырсыну мен қиналудан саналы мақсатты түрде өз еркімен жасалатын өлтіру.

Эвтаназия деп - қандайда бір тұлғаның өз тілегі бойынша өмірін тоқтатуына бағытталған және бұдан еш пайда көрмейтін адамның қолымен орындалған әрекетті айтамыз.

Эвтаназия туралы тек белгілі бір адамның өлімін жылдамдату пиғылы бар болғанда ғана айтылады. Ал ауыр сырқаттың соңғы кезіндегі науқастың қиналуларын жеңілдетуге тырысып оған өлімнің физиологиялық үрдісін тек тікелей емес түрде ғана жылдамдата алатын дәрі-дәрмекті тағайындағанда эвтаназия туралы айтылмайды.

Бұл жағдайда науқасқа өлуге көмектесу мақсатын қоймайды, бірақ кері әсер ретінде ғана өлімді жақындата алатын препараттар көмегімен оның ауырсынуын азайтуға тырысады. Бұл жерде өлім әдейі, тікелей түрде тудырылмайды, бірақ ауырсыздандыру терапиясының мүмкін салдары болып табылады.

Эвтаназия туралы өлімге әкелетін препарат қолданылғанда, сондай-ақ науқасты өмір сүру үшін керек заттардың немесе оған жағымды әсер ететіндердің барлығынан (есін жиып, өмірінің дербес қолданылуына мүмкіндік беретін реанимация немесе өмірді қалыпты жағдайда жалғастыруға мүмкіндік бере алатын емдеу) айырылған жағдайда айтылады.

Эвтаназия категориясы.

Активті

- Пациент өлімінде дәрігердің белсенді қатысуы. Бұл дегеніміз - дәрігердің науқасты оның ақпараттанған келісімімен өлтіруі.

Пассивті

- Дәрігердің көмегімен жасалатын суицид, яғни дәрігердің дайындаған өлімге әкелетін дәрісін науқас өзіне-өзі енгізеді.

Дәрігер ролі пациентпен ыңғайласқан оның өмірін ұзарта алатын таңдамалардан бас тартуға немесе нәтижесінде науқас өмірінің қысқаруына әкелетін шараларды жүзеге асыруға жеңілдететін дәрі-дәрімектердің дозасын үлкейтуге келіп тірелетін жағдайлар, негізінен оплоидты анальгетиктер қолданылады. Мысалы, ауырсынуды басатын немесе ұйықтату.

Науқастың өмірін тоқтатуға, ерікті келісімін таза заңды түсінуде үлкен қиындықтар бар. Тіпті “жеңіл өлімге” жазбаша келісімнің еш күші жоқ, өйткені ол адамнан санасыз және саналы жағдайында мысалы, қарт адамдар жиі өздерін туған жанұясына да қоғамға да мысал болып сезініп, осындай психологиялық қысым әсерінен тек “туыстарын өзінен босату” үшін ғана өлімге келіседі.

Препараттың “өлімдік дозасы” туралы пациентті “саналы түрде ақпараттандырудың” өзі психологиялық қысым, өлімге итермелеудің бір тәсілі болуы мүмкін. Сондай-ақ егер кезіндегі эвтаназияға үйреніп кетсе, “гумандық” өлтіру және “табысты” эвтаназия түсініктерін жеңілдетуге бұны евгеникалық мақсатта қолданылуы мүмкін.

Барлығыда ең әуелі науқастың қызығушылықтарын есепке ала отырып шешілуі тиіс.

Қарапайым емдеу дегеніміз- ол тамақтандыру, гидратациялау, бронхты секретті безін жою, ішкі жараны емдеу, ойықты және теріні инфекциялау жатады. Отбасылық дәрігерге ең біріншіден созылмалы және анкологиялы аурулармен кездесуіне тура келеді. Емделмейтін науқастар үшін отбасылық дәрігердің көмегінің маңызы зор.

Сондықтан да қандай дәрігер болмасын, көмектің қай түріне көмек көрсетседе шынайы, мамани, ізгі ниетпен көрсету керек.